

ע"פ 8758/15 - ד כ נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 8758/15

לפני:
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: ד כ

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
בת"פ 8018-01-15 שניתן ביום 16.11.2015 על ידי
כבוד השופט יחיאל ליפשיץ

תאריך הישיבה: ז' באדר ב' התשע"ו (17.3.2016)

בשם המערער: עו"ד רועי קרן
בשם המשיבה: עו"ד הילה גורני

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. המערער הורשע, על פי הודאתו, בכך שניצל את תפקידו כקצין מתנדבים במשמר הגבול, וקיבל מאזרחים שוחד בחמישה מקרים, בתמורה להבטחה כי יסגור תיקים פליליים המתנהלים כנגדם או בתמורה להבטחה כי ינפיק אישורי כניסה לישראל לפועלים או תושבים של הרשות הפלסטינית. על-פי האישום הראשון, קיבל המערער סכום של 6,500 ₪; על-פי האישום השני, קיבל סכום של 1,500 ₪; על-פי האישום השלישי, קיבל סכום של 4,000 ₪; על-פי האישום הרביעי, קיבל סכום של 5,000 ₪; על-פי האישום החמישי, קיבל סכום של 6,500 ₪. נוכח המעשים האמורים, המערער הורשע בחמש עבירות שוחד לפי סעיף 290 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ובעבירת מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק.

2. בגזר דינו, עמד בית משפט קמא על נסיבותיו האישיות של המערער - בן 41, נשוי ואב לשני ילדים, בוגר 12 שנות לימוד, פוטר מהמשטרה לאחר שירות של 23 שנים שבמהלכם מילא בהצלחה תפקידים שונים, ובשנת 2012 עבר צנתור. עוד צוין כי המערער טען כי הוא מצוי במצוקה נפשית בעקבות חשיפת מעשיו, כי לקח אחריות על מעשיו וכי נטל את כספי השוחד על מנת להחזיר חובות הימורים. שירות המבחן המליץ להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, מחשש להחרפה במצוקתו הנפשית של המערער.

בית משפט קמא עמד על חומרת המעשים המיוחסים למערער, בציינו כי "שוטר ו'שוחד' הם מושגים מנוגדים בתכלית, שאינם יכולים לדור בכפיפה אחת. קבלת שוחד על ידי שוטר היא מעשה של שבירת כלים שהתגובה עליו צריכה להיות חד משמעית וברורה". בית המשפט העמיד את מתחם העונש בין שנת מאסר לארבע שנות מאסר ולאחר ששקלל את השיקולים השונים הצריכים לעניין, השית על המערער מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים (בניכוי עשרה ימים בהם שהה במעצר); מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך שנתיים מיום שחרורו, בתנאי שלא יעבור עבירה מסוג פשע ומרמה; וקנס בסכום ₪ 25,000 או חודשיים מאסר תמורתו.

על חומרת העונש נסב הערעור שבפנינו.

3. המערער טען, בין היתר, כי יש ליתן משקל לשיהוי בהגשת כתב האישום; לכך שכספי השוחד נתקבלו בעד פעולות שלא היה ביכולתו של המערער לבצע וכי מדובר בסכומים נמוכים יחסית; כי בקביעת העונש יש להתחשב במשפחתו, בהיותו המפרנס העיקרי; כי הטלת עונש מאסר בפועל עלולה להחריף את מצוקתו הנפשית של המערער, מה עוד שנוכח תפקידיו במשטרה, יהיה חשוף לסיכון מוגבר לחייו ובריאותו במהלך תקופת מאסרו; כי יש ליתן משקל להערכה לה זכה המערער במהלך שירותו המשטרתי; כי למערער אין עבר פלילי; וכי יש לבכר את האינטרס השיקומי על פני יתר שיקולי הענישה.

4. דין הערעור להידחות.

בית משפט קמא בחן ביסודיות את מכלול השיקולים הרלוונטיים, לרבות השיהוי בהגשת כתב האישום. נקודת המוצא היא שהתערבות בחומרת העונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית תיעשה רק במקרים חריגים, בהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או כאשר ניכרת סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה (ראו, לדוגמה, ע"פ 2816/15 פלוני נ' מדינת ישראל (13.3.2016) והאסמכתאות שם). לא זה המקרה שבפנינו, כך שאיננו רואים הצדקה להתערבות בעונש שהושת על המערער.

ככלל, מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שוחד כוללת רכיב מאסר בפועל (ע"פ 5083/08 בניזרי נ' מדינת ישראל (24.6.2009); ע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל, פס' 35 לפסק דינו של השופט י' דנציגר והאסמכתאות שם (12.3.2009) (להלן: עניין טרייטל) והאסמכתאות המצוינות שם). אין צורך להרבות בדברים אודות החומרה היתרה של עבירת השוחד, כעבירה המכרסמת בתקינות המינהל ומסמלת שחיתות מערכתית (עניין טרייטל, בפס' 35; ע"פ 6202/11 מדינת ישראל נ' קבילו (23.11.2011) (להלן: עניין קבילו) והאסמכתאות שם; ע"פ 3071/13 מלכה נ' מדינת ישראל (19.6.2013) (להלן: עניין מלכה)); וכן השוו ע"פ 5080/15 עביד נ' מדינת ישראל, פס' 12 לפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן (10.3.2016), גם שם היה מדובר בשוטר מג"ב שנטל שוחד. דפוס הפעולה של המערער, אשר יזם את נטילת השוחד, פוגע באמון הציבור במשטרה, ובכלל, תשלום שוחד לשוטרים הוא מסממן היכר של מדינות

עולם שלישי.

עונשו של המערער אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות כגון דא (בענין טרייטל, הושת מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים בגין שש עבירות של קבלת שוחד; בענין מלכה הושת מאסר בפועל לתקופה של 15 חודשים בגין חמישה מעשי שוחד; בענין קבילו, הושת מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים - לאחר התחשבות בשיקולים מיוחדים לקולה - בגין 10 עבירות שוחד). לא מצאנו כי יש בנסיבותיו האישיות של המערער להצדיק חריגה ממדיניות הענישה, ולא למותר לציין כי בתסקיר המשלים שהוגש בענין המערער, שירות המבחן חזר בו מהמלצתו למאסר בעבודות שירות.

5. סוף דבר, שהעונש שהוטל על המערער אינו מצדיק את התערבותו והערעור אפוא נדחה.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו ביום 1.5.2016 עד השעה 10:00 בבית"ר קישון או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, י"ג באדר ב' התשע"ו (23.3.2016).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת